

SZÖVEGÉRTÉS

ELBESZÉLŐ TÍPUSÚ SZÖVEGEK

Mintafeladatsor

Mikes Kelemen: Törökországi levelek (részlet)

Elég a', hogy a beszélgetés közben elébeszéltem neki, hogy micsoda csúfos és szerencsés házassága lett egy asszonynak; kédnék is elébeszélem, hadd teljék az idő.

Franciaországban egy városi gazdag bírónak az íródeákja megszeretvén egy leányt, megkéri, és a lakadalomra napot rendelnek. Ott pediglen közönségesen az a szokás vagyon, hogy a lakadalom napján az ebéd és a tánc estig tart, és estve mennek a templomban az esketésre, és onnét az ágyban. Elég a', hogy az íródeák vígan volt ebéd felett, és ebéd után



táncban viszi a mátkáját, aki is a tánc közben, örömben vagy miképpen, egy kis szelet talált bocsátani (*ti. szellentett*). Az íródeák azt meghallván, elszégyenli magát, és az a kis szél úgy meghidegíti benne a szeretetet, hogy a táncot elhagyja, és megizeni a mátkájának, hogy ellene mond a véle való házasságnak, és férjhez mehet, akihez neki tetszik. Elítélheti kéd, hogy micsoda szomorúsággal fogadá a leány ezt a követséget; mások pedig neveték a deák együgyűségét. Elég a', hogy a bíró másnap megtudván, hogy miben múlt el a házasság, hivatja az íródeákját, mindenképpen eleiben adja oktalan cselekedetét, hogy egy olyan csekély dologért, amelyet csak nevetni kellett volna, a házasságot félbenhadta. A bíró látván, hogy nem akarna magában szállni és a leányt elvenni, mondá néki, hogy mivel a leánynak ellene mondottál, énnekem gondom lészen reá, hanem menj el a házamtól. Azután a bíró megmondja a leánynak, hogy ő elveszi, ha hozzája mégyen. A leány azt nagy szerencséjének tartván, reá áll. A bíró csakhamar a lakadalmat megcsinálja, de öreg lévén csak keveset lakhaték a feleségivel, és sok pénzt, jószágát a feleséginek hagyá. Aki is azután Párizsban ment, és ott úriasszony módra kezde élni. Minthogy szép volt, egy öreg gazdag generális megszereti, és elveszi. De eztet is csakhamar kiszólítják a világból, és ez is mindenit a feleséginek hagyja. No már nagy úri és gazdag asszony lett belőle csakhamar. De még a szerencse feljebb vitte, mert Casimirus király letévén a lengyelországi királyságot, Párizsban ment lakni, és ott meglátván a mi szerencsés asszonyunkot, megszereti és elveszi, de mindazonáltal

úgy, hogy csak titkos felesége legyen. Az asszony nem törődve azzal, ha királynénak nem hívták is, mert valóságosan az volt, ha titkon is.

Mindezekből megláthatjuk, édes néném, hogy mely csudálatos úton vezettetünk, ha szinte az utat nem üsmérjük is, és hogy gyakorta a szerencsétlenség szerencsére szolgál, valamint a mi titkos királynénkkal történt. Mert ugyanis ki ne gondolta volna, hogy az a kis szél holtig való ártalmára ne legyen. De nemhogy ártalmára, de a' tette szerencsésé, és anélkül csak alacson rendszerben maradt volna, és az a kis szél vitte őtet a szerencsének partjára. De nem jóvalom mindazonáltal a leányoknak, hogy az olyan széltől várják szerencséjüket, mert az ilyen példa talám soha meg nem történt. De mit mondjunk az írődeákról? Azt mondom, hogy csak az olyan szélre volt érdemes. Úgy tetszik, mintha az a fráter csak a szélnek csinált lakadalmat, ugyan csak azzal is maradt. Amely deákból az olyan szél kifújja a szeretetet, megérdemli, hogy a leányok sok babot és retket egyenek, és úgy megfüstöljék, valamint a sódort.

1. Foglald össze a szöveg tartalmát néhány mondatban!

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. Sorold fel a szövegben szereplő összes alakot!

.....

.....

.....

3. Mi a történet tanulsága?

.....

.....

4. Jellemezd az íródeák alakját!

.....

.....

.....

.....

5. Húzd alá a szövegben található összes olyan szót, melyet ma máshogy mondunk és írunk!

6. Mit jelent a következő kifejezés? „...vitte őtet a szerencsének partjára.”

.....

.....

7. Melyik közmondást rejtettük el a következő mondatban? Mit jelent? *Mindenki a maga jószágának pogácsa.*

.....

.....

.....